

دانشکده بهداشت
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها
مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ترم دوم پرستاری
تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۱ واحد نظری
ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: یکشنبه ۲-۴
زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): یکشنبه ۲-۴؛ نیم سال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹
مدرس: دکتر مهدی مرادی نظر
درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

این درس دانشجویان را با مفاهیم بهداشت عمومی و اصول آشنا خواهند شد.

اهداف کلی جلسات:

- ۱- آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی
- ۲- آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها
- ۳- آشنایی با اندازه گیری وقوع بیماریها
- ۴- آشنایی با شاخص های بهداشتی
- ۵- آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون های تشخیصی
- ۶- آشنایی با سیرطبیعی و راه های تعیین پیش آگهی
- ۷- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک
- ۸- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات کوهورت و مورد شاهدی
- ۹- آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش ها (bias)
- ۱۰- آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش ها (علیتی، نمودار های علیتی)

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول: مفاهیم اپیدمیولوژی

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

دانشجو بتواند مفاهیم اپیدمیولوژی را توضیح دهند

در پایان دانشجو

- ۱-۱- با تعریف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۲- با کاربردهای مختلف اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۳- با اهداف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۴- با نقش اپیدمیولوژی در پیشگیری، درمان و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی آشنا شود.
- ۱-۵- با استدلال اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۶- با دامنه فعالیت های اپیدمیولوژی آشنا شود.

جلسه دوم: چگونگی انتقال بیماری‌ها

هدف کلی: آشنایی با چگونگی انتقال بیماری‌ها

اهداف ویژه:

دانشجو با چگونگی انتقال بیماری‌ها را بداند و بتواند آن‌ها را نام ببرد

در پایان دانشجو

- ۲-۱- با مدل‌های مختلف انتقال بیماری‌ها آشنا شود.
- ۲-۲- با طیف وسیع تظاهرات بالینی بیماری‌ها آشنا شود.
- ۲-۳- با سطوح مختلف اپیدمی بیماری‌ها در سطح جامعه آشنا شود.
- ۲-۴- با مفاهیم مرتبط با اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی آشنا شود.
- ۲-۵- عوامل موثر بر رخداد اپیدمی‌ها آشنا شود.

جلسه سوم: اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها

هدف کلی: آشنایی با نحوه اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها

اهداف ویژه:

دانشجو شاخص‌های اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها را بداند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرد و دلیل استفاده از آن‌ها را بنویسند.

در پایان دانشجو

- ۳-۱- با مفهوم proportion و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۳-۲- با مفهوم ratio و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۳-۳- با مفهوم attack rate و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۳-۴- با مفهوم incidence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۳-۵- با مفهوم period prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۳-۶- با مفهوم point prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۳-۷- با ارتباط بین میزان بروز و میزان شیوع آشنا شود.

جلسه چهارم: شاخص‌های بهداشتی

هدف کلی: آشنایی با شاخص‌های بهداشتی

اهداف ویژه

دانشجو شاخص‌های بهداشتی را بداند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرد

در پایان دانشجو

- ۴-۱- با شاخص‌های رایج بهداشتی آشنا شود.
- ۴-۲- با شاخص‌های رایج ارزیابی مرگ و میر آشنا شود.
- ۴-۳- با روش‌های مقایسه میزان شاخص‌ها در جوامع مختلف آشنا شود.
- ۴-۴- با منابع مختلف اطلاعات بهداشتی آشنا شود.

۴-۵- با مفهوم بار بیماری‌ها آشنا شود.

جلسه پنجم: ارزیابی آزمون‌های تشخیصی

هدف کلی: آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیصی

اهداف ویژه

دانشجو با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیصی آشنا شود.

در پایان دانشجو

۱-۵- با مفهوم حساسیت آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۲-۵- با مفهوم ویژگی آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۳-۵- با مفهوم ارزش اخباری مثبت و منفی آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۴-۵- با مفهوم حساسیت خالص آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۵-۵- با مفهوم ویژگی خالص آزمون‌های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۶-۵- با رابطه بین حساسیت و ویژگی آزمون‌های تشخیصی و عوامل موثر بر آن‌ها آشنا شود.

۷-۵- با مفهوم قابلیت تکرار نتایج آزمون و عوامل موثر بر آن آشنا شود.

جلسه ششم: سیر طبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه توصیفی

اهداف ویژه

دانشجو سیر طبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی را بداند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرد و دلیل استفاده از آن‌ها را بنویسد.

در پایان دانشجو

۱-۶- با مفهوم میزان کشندگی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۲-۶- با مفهوم میزان بقا و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۳-۶- با روش‌های مختلف محاسبه میزان بقا آشنا شود.

۴-۶- با مفهوم میانه زمان بقا و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

جلسه هفتم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک

هدف کلی: آشنایی با اصول و کلیات مطالعات مقطعی و اکولوژیک

اهداف ویژه:

دانشجو مطالعات مقطعی و اکولوژیک را یاد بگیرد و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرد و دلیل استفاده از آن‌ها را بنویسد.

در پایان دانشجو

۱-۷- با انواع مطالعات توصیفی آشنا شود.

۲-۷- با کلیات طراحی مطالعات مقطعی آشنا شود.

۳-۷- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات توصیفی آشنا شود.

۴-۷- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات توصیفی آشنا شود.

۵-۷- با منابع سوگرایی در مطالعات توصیفی آشنا شود.

۶-۷- با نحوه برآورد اثر در مطالعات اکولوژیک و مقطعی آشنا شود

جلسه هشتم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات هم‌گروهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات هم‌گروهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱-۸- با انواع مطالعات تحلیلی آشنا شود.
- ۲-۸- با کلیات طراحی مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- ۳-۸- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- ۴-۸- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- ۵-۸- با منابع سوگرایی در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.
- ۶-۸- با نحوه برآورد اثر در مطالعات هم‌گروهی آشنا شود.

جلسه نهم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه کوهورت، مطالعات مورد شاهدهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی

اهداف ویژه:

دانشجو مطالعات کوهورت و مطالعات مورد شاهدهی را یادگیرند و بتواند کاربردهای آن‌ها را نام ببرند و دلیل استفاده از آن‌ها را بنویسند.

در پایان دانشجو

- ۱-۹- دانشجو بتواند اجزاء مهم مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.
- ۲-۹- دانشجو انواع مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.
- ۳-۹- دانشجو بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

هدف کلی جلسه نهم:

آشنایی دانشجویان با فقدان روایی در پژوهش (bias and chance)

اهداف ویژه جلسه نهم

- ۱-۹- دانشجو بتواند انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد.
- ۲-۹- دانشجو بتواند خطای تصادفی را از خطای منظم افتراق دهد و راه کار کاهش آن را بداند.
- ۳-۹- دانشجو بتواند سوگیری انتخاب را تشخیص بدهد.

✓ سنجش و ارزشیابی:

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
رعایت نظم، انضباط، وقت شناسی و حضور فعال در کلاس		۲ نمره	طی جلسات مختلف در طول ترم	
ارزشیابی‌های کلاسی	تشریحی و چند جوابی	۴ نمره	طی جلسات مختلف در طول ترم	
ارزشیابی پایان دوره	چند جوابی	۱۴ نمره	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

انتظار می‌رود دانشجویان ضمن حضور منظم و فعال در تمامی کلاس‌ها در طول ترم به یادگیری متناسب با انتظارات آموزشی اهتمام ورزند.

نام و امضای مدرس: دکتر مهدی مرادی نظر

نام و امضای مدیر گروه: دکتر یحیی سلیمی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

۱۹ بهمن ۱۳۹۹

تاریخ ارسال:

۱۹ بهمن ۱۳۹۹

تاریخ تحویل:

تأیید مدیر گروه و امضا:

■ خیر

□ بله: اولین بار تدوین شده:

جدول زمان بندی درس

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۹/۱۱/۰۴	آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی	دکتر مهدی مرادی نظر
۲	۹۹/۱۱/۱۱	آشنایی با چگونگی انتقال بیماری‌ها	دکتر مهدی مرادی نظر
۳	۹۹/۱۱/۱۸	آشنایی با اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها	دکتر مهدی مرادی نظر
۴	۹۹/۱۱/۲۵	آشنایی با شاخص‌های بهداشتی	دکتر مهدی مرادی نظر
۵	۹۹/۱۲/۰۲	آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیصی	دکتر مهدی مرادی نظر
۶	۹۹/۱۲/۰۹	آشنایی با سیرطبیعی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی	دکتر مهدی مرادی نظر
۷	۹۹/۱۲/۲۳	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک	دکتر مهدی مرادی نظر
۸	۱۴۰۰/۰۱/۲۱	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات کوهورت و مورد شاهدی	دکتر مهدی مرادی نظر
۹	۱۴۰۰/۰۱/۲۸	آشنایی دانشجویان با انواع ارتباط در پژوهش‌ها (bias)	دکتر مهدی مرادی نظر